

การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
Participation in Educational Quality Assurance of the Personnel in
Thepsatri Rajabhat University

พจมาลย์ เศษน้อย*¹ และ เฉลิมชัย หาญกล้า**²

¹สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ต.ทะเลชุบศร อ.เมืองลพบุรี จ.ลพบุรี 15000

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ต.ทะเลชุบศร อ.เมืองลพบุรี จ.ลพบุรี 15000

E-mail: education_tru@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี และ 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน สถานภาพบุคลากร การได้รับการฝึกอบรมด้านการประกันคุณภาพ การศึกษาและการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้สอน และพนักงานสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ปีการศึกษา 2556 จำนวน 247 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่ง ชั้นภูมิ ตามสัดส่วนของบุคลากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา ของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณหา ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ทั้ง 9 องค์ประกอบคุณภาพ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่าองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ระบบ และกลไกการประกันคุณภาพ รองลงมาได้แก่ การผลิตบัณฑิต กิจกรรมการพัฒนานักศึกษา และการทำนุบำรุงศิลปะและ วัฒนธรรม ตามลำดับ ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือการเงินและงบประมาณ

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เมื่อจำแนก ตาม ระดับการศึกษา สถานภาพบุคลากร การได้รับการฝึกอบรมด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และการได้รับ ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ และ ประสบการณ์ในการทำงานพบว่าไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของบุคลากร การประกันคุณภาพการศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to: 1) examine the participation in educational quality assurance of personnel in Thepsatri Rajabhat University; and 2) compare the participation in educational quality assurance of the personnel in Thepsatri Rajabhat University when classified by gender, age, educational level, work experience, personnel's status, training in educational quality assurance and information attainment in educational assurance. The sample, calculated by using Yamane formula and stratified random sampling according to the proportion of personnel, consisted of 247 administrators, instructors and supportive personnel of Thepsatri Rajabhat University in the academic year 2013. The research instrument was a questionnaire on the participation in educational quality assurance of personnel in Thepsatri Rajabhat

University with a reliability value of 0.98. Data were analyzed in terms of mean, standard deviation, t-test, and one-way ANOVA.

The research findings were as follows:

1. Overall, the participation in educational quality assurance of the personnel in Thepsatri Rajabhat University was at a moderate level. When considered individual aspects, the first three top rankings of participation in educational quality assurance of the personnel were (1) systems and quality assurance mechanisms, (2) production of graduates, and student development activities, and (3) the preservation and promotion of arts and culture, respectively. The financial and budgeting component received the lowest ranking.

2. Comparisons of the participation in educational quality assurance of the personnel revealed significant differences when classified by educational level, personnel's status, training in educational quality assurance and information attainment in educational assurance ($p < .05$), but when classified by gender, age and work experience, there were no significant differences.

Keywords: Participation of Personnel, Educational Quality Assurance

บทนำ

การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาจึงได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวด ๖ มาตรา ๔๗ กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและการดำเนินงานจะต้องคำนึงถึงเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน ได้แก่ผู้บริหารจะต้องมีความตระหนัก เข้ามามีส่วนส่งเสริม สนับสนุน และร่วมคิดร่วมทำ รวมทั้งจะต้องมีการทำงานเป็นทีม โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต้องได้รับการเตรียมความพร้อมให้มองเห็นคุณค่า และมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน และดำเนินการอย่างต่อเนื่องร่วมรับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาโดยมีการติดตาม กำกับดูแลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2545: 12 มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการ

การอุดมศึกษา ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินคุณภาพตามองค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้าน ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธานและแผนการดำเนินงาน องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานักศึกษา องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย องค์ประกอบที่ 5 การบริการวิชาการแก่สังคม องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ และองค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ ซึ่งจากผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ปีการศึกษา 2553 และปีการศึกษา 2554 ได้ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.20 เท่ากัน และในปีการศึกษา 2555 ได้ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.05 เมื่อพิจารณาทั้งสามปีการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์คุณภาพ ระดับดี แต่อย่างไรก็ตาม ในปีการศึกษา 2555 มีระดับคะแนนเฉลี่ยลดลงจากสองปีที่แล้ว และเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบพบว่าในปีการศึกษา 2554 มีผลการประเมินลดลงจากปีการศึกษา 2553 จำนวน 3 องค์ประกอบ ได้แก่องค์ประกอบที่ 1 องค์ประกอบที่ 4 และองค์ประกอบที่ 8 สำหรับปีการศึกษา 2555 พบว่ามีผลการประเมินลดลงจากปีการศึกษา 2554 จำนวน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 องค์ประกอบที่ 4 องค์ประกอบที่ 6 องค์ประกอบที่ 7 และองค์ประกอบที่ 9 และจากการศึกษาผลการสัมภาษณ์บุคลากรโดยคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน

พบปัญหาในการรับรู้ข่าวสารของแต่ละหน่วยงานมีความเข้าใจแตกต่างกัน ทำให้การนำไปปฏิบัติเกิดความผิดพลาดและได้ผลงานไม่ตรงตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) 2553: 33) นอกจากนี้ยังขาดความรู้ความเข้าใจในตัวบ่งชี้ และหลักเกณฑ์ต่างๆ ทำให้บุคลากรขาดกำลังใจและรู้สึกท้อแท้ในการปฏิบัติงาน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) 2554: 16 และจากการประเมินคุณภาพภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ปีการศึกษา 2555 คณะกรรมการได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ควรมีการทบทวนและสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประกันคุณภาพ การศึกษารวมทั้งข้อมูลเอกสาร หรือหลักฐานที่ยืนยันผลการดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมิน พร้อมทั้งกำหนดกลไกการขับเคลื่อนระบบให้ชัดเจน เพื่อเป็นแนวปฏิบัติ การประกันคุณภาพการศึกษาขององค์กร และทุกฝ่ายควรมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการต่อเนื่องตามลักษณะของ Continuous Quality Improvement: CQI ไม่ควรดำเนินการแบบเฉพาะกิจ หรือเฉพาะช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง (สำนักงานมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี 2556: 2)

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าปัญหาที่สำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา คือ ความรู้ ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมของบุคลากร ตลอดจนแนวทางการปฏิบัติด้านการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีความชัดเจน และมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาระดับคณะมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ในองค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้าน เพื่อเป็นกรอบในการประเมินการมีส่วนร่วมของบุคลากรดังกล่าว ผลการศึกษาจะใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการพัฒนาส่งเสริมให้บุคลากรในมหาวิทยาลัยมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของมหาวิทยาลัยที่สูงยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน สถานภาพบุคลากร การได้รับการฝึกอบรมด้าน การประกันคุณภาพการศึกษา และการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ บุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีปีการศึกษา 2556 จำนวน 642 คน จำแนกตามสถานภาพบุคลากรเป็นผู้บริหาร ผู้สอน และพนักงานสายสนับสนุน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างปีการศึกษา 2556 โดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane 1967: 886-887) ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 และยอมให้มีความคลาดเคลื่อนได้ 0.05 โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 247 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร จำนวน 38 คน ผู้สอน จำนวน 92 คน และพนักงานสายสนับสนุน จำนวน 117 คน
3. กรอบแนวคิดในการวิจัย
  - 3.1 ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) ประสบการณ์ในการทำงาน 5) สถานภาพบุคลากร 6) การได้รับการฝึกอบรมการประกันคุณภาพการศึกษา และ 7) การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 3.2 ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรใน 9 องค์ประกอบคุณภาพ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน และแผนการดำเนินงาน องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนา นักศึกษา องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย องค์ประกอบที่ 5 การบริการวิชาการแก่สังคม องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ

องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ องค์ประกอบ
ที่ 9 ระบบและกลไก การประกันคุณภาพ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้
เป็นแบบสอบถามโดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน
ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบ
แบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ จำนวน
7 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ใน
การทำงาน สถานภาพบุคลากร การได้รับการฝึกอบรมด้าน
การประกันคุณภาพการศึกษา และการได้รับข้อมูลข่าวสาร
เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
ในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรมหาวิทยาลัย
ราชภัฏเทพสตรี ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วน
ประมาณค่าแบ่งเป็น 5 ระดับ

2. การหาคุณภาพของเครื่องมือในด้าน
ความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง
ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ในการสอบถาม แต่ละข้อ
มีค่าเท่ากับ 1.00 และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข
ไปทดลองใช้กับบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีที่
ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อคำนวณค่า
ความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค
(Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น

เท่ากับ 0.984

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรม
คอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าความถี่ และค่าร้อยละของ
ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์
ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพ
การศึกษาของบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
โดยใช้สถิติพื้นฐาน หาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ
ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมใน
การประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้สถิติทดสอบที สำหรับ
กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน
แบบจำแนกทางเดียว (One – way ANOVA) สำหรับกลุ่ม
ตัวอย่าง 3 กลุ่มขึ้นไป เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงเปรียบเทียบ
รายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการประกัน
คุณภาพการศึกษาของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏ
เทพสตรี ทั้ง 9 องค์ประกอบคุณภาพ และรายองค์ประกอบ
คุณภาพโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปรากฏ
ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ทั้ง 9 องค์ประกอบ
คุณภาพ

รายการ	ระดับการมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินการ	2.96	0.92	ปานกลาง
2. องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต	3.02	0.91	ปานกลาง
3. องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานักศึกษา	3.01	0.98	ปานกลาง
4. องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย	2.76	1.03	ปานกลาง
5. องค์ประกอบที่ 5 การบริการวิชาการแก่สังคม	2.93	0.99	ปานกลาง
6. องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม	2.97	1.00	ปานกลาง
7. องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ	2.91	0.95	ปานกลาง
8. องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ	2.75	1.03	ปานกลาง
9. องค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ	3.04	0.99	ปานกลาง
ภาพรวม	2.96	0.85	ปานกลาง

จากตารางพบว่า ในภาพรวมระดับการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ทั้ง 9 องค์ประกอบคุณภาพ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกองค์ประกอบ โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือองค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ ทั้งนี้การมีส่วนร่วมของบุคลากรในบางองค์ประกอบอาจมีข้อจำกัดในการมีส่วนร่วม ซึ่งขึ้นอยู่กับบทบาทภาระหน้าที่ของแต่ละบุคคล เช่นในองค์ประกอบที่ 8 เป็นการแสดงถึงศักยภาพเชิงการบริหารจัดการด้านการเงินของสถาบันที่เน้นให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยกำหนดเป็น แผนกลยุทธ์ระยะยาว จึงอาจมีข้อจำกัดสำหรับการมีส่วนร่วมของบุคลากร

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ทั้ง 9 องค์ประกอบคุณภาพ เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน สถานภาพบุคลากร การได้รับการอบรมการประกันคุณภาพการศึกษา และการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา มีดังนี้

2.1 จำแนกตามเพศ พบว่าในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบที่ 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับองค์ประกอบอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามอายุ พบว่าในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบที่ 4 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบที่ 2 องค์ประกอบที่ 3 องค์ประกอบที่ 5 องค์ประกอบ 6 และองค์ประกอบที่ 9 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับองค์ประกอบอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

2.4 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบที่ 4 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนองค์ประกอบอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

2.5 จำแนกตามสถานภาพบุคลากร พบว่าในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่ 1

องค์ประกอบที่ 2 องค์ประกอบที่ 3 องค์ประกอบที่ 5 องค์ประกอบที่ 7 และองค์ประกอบที่ 9 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ยกเว้นองค์ประกอบที่ 4 องค์ประกอบที่ 6 และองค์ประกอบที่ 8 ไม่แตกต่างกัน

2.6 จำแนกตามการได้รับการฝึกอบรมการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่าในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบที่ 2 ถึง องค์ประกอบที่ 9 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นองค์ประกอบที่ 1 ไม่แตกต่างกัน

2.7 จำแนกตามการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่าในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบที่ 1 ถึงองค์ประกอบที่ 9 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏ เทพสตรี ทั้ง 9 องค์ประกอบคุณภาพ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกองค์ประกอบ โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้ให้ความสำคัญและดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาตามกระบวนการประกันคุณภาพภายในโดยถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร การศึกษาที่ต้องดำเนินการเป็นประจำ และมีสำนักงานมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ที่ทำหน้าที่ประสานงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา กำกับติดตามการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะและหน่วยงานต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ในแต่ละคณะ และหน่วยงานต่างๆ ยังมีคณะกรรมการรับผิดชอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของคณะ และของหน่วยงาน เพื่อดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ตลอดจนการควบคุม ติดตาม การดำเนินงาน และประเมินคุณภาพ แต่อย่างไรก็ตามการมีส่วนร่วมของบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ในองค์ประกอบอื่นๆ ยังพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกองค์ประกอบคุณภาพที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะบุคลากร

ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีจะมีส่วนร่วมในแต่ละองค์ประกอบคุณภาพตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละบุคคล และตามสถานภาพของบุคลากร อาทิเช่น องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย ผู้บริหาร และผู้สอนจะมีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดหลักเกณฑ์ แนวทาง งบประมาณ เพื่อพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ การส่งเสริมบูรณาการกระบวนการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์กับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งการวิจัยถือเป็นภาระงานอย่างหนึ่งในการปฏิบัติงานของอาจารย์ผู้สอน เช่นเดียวกับองค์ประกอบที่ 8 การเงิน และงบประมาณ เป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารที่จะเป็นผู้จัดทำแผนกลยุทธ์ทางการเงิน และติดตามการใช้เงินให้เป็นไปตามระเบียบและกฎเกณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับสาขาวิชา โสยสมบัติ (2552: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลการต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ โชติกา วรณบุรี (2547: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ ผลการวิจัยพบว่าการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมในแต่ละด้านตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

2.1 การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ทั้ง 9 องค์ประกอบคุณภาพ เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่าในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะในการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาถือเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบ เป็นภารกิจประจำของทุกคนไม่ว่าผู้ชายหรือผู้หญิงที่ต้องร่วมมือกันทำอย่างต่อเนื่อง บุคลากรทุกคนมีจิตสำนึกกว่าเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงทำให้ระดับการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาเมื่อจำแนกตามเพศไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับปรารณา อังคประสาชชัย (2555: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศที่ต่างกันมีส่วนร่วม

ในการประกันคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน และลัดดาทองสกุล (2548: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน

2.2 การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาทั้ง 9 องค์ประกอบคุณภาพของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่าในภาพรวมไม่แตกต่างกันที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะอายุไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคลถูกกำกับโดยบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติตามกรอบภาระงานที่รับผิดชอบนั้นๆ ไม่ได้คำนึงถึงอายุของผู้ปฏิบัติงานซึ่งสอดคล้องกับเพ็ญศรี จึงธนาเจริญเลิศ, ภัชญา ธงศิลา (2554: 92) ได้ทำการวิจัยเรื่องความรู้ ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของบุคลากรต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสระบุรี ผลการวิจัยพบว่าระหว่างกลุ่มบุคลากรที่มีอายุที่ต่างกันมีส่วนร่วมการประกันคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน

2.3 การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาทั้ง 9 องค์ประกอบคุณภาพของบุคลากรมหาวิทยาลัย ราชภัฏเทพสตรี เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จะมอบให้ผู้ที่วุฒิการศึกษาที่สูงเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะมีวิสัยทัศน์กว้างไกลและมีความเข้าใจในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และประโยชน์ที่จะได้รับจากการประกันคุณภาพการศึกษา จึงทำให้ระดับการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้อง เกษรา ตรีไพชยนต์ศักดิ์ (2556: 34) ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน: กรณีศึกษา สาขาวิชาในระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผลการวิจัยพบว่า พบว่าบุคลากรประจำสาขาวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินประกันคุณภาพภายในในภาพรวมแตกต่างกัน และปรารณา อังคประสาชชัย (2555: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย

เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพ การศึกษาของบุคลากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ตะวันออก ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา ต่างกัน

2.4 การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพ การศึกษาของบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ทั้ง 9 องค์ประกอบคุณภาพ เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ ในการทำงานพบว่าในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี มีกำหนด กิจกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มหาวิทยาลัยเป็นประจำทุกปีการศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปตามระบบและ กลไกที่มหาวิทยาลัยกำหนดขึ้น ทั้งนี้คณะ และหน่วยงาน ต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัย มีการเตรียมความพร้อมใน การประกันคุณภาพการศึกษา โดยการสร้างความรู้และ ความเข้าใจด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และให้ บุคลากรทุกคนตระหนักว่าการประกันคุณภาพการศึกษา คือภารกิจประจำของทุกคนที่ต้องร่วมมือกันทำอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาองค์กรไปในทิศทางเดียวกัน จึงทำให้ ระดับการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับเกษรา ตรีไพทยานต์ศักดิ์ (2556: 34) ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน: กรณีศึกษา สาขาวิชา ในระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรประจำสาขาวิชาในระดับบัณฑิต ศึกษาที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ไม่แตกต่างกัน

2.5 การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพ การศึกษาของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ทั้ง 9 องค์ประกอบคุณภาพ เมื่อจำแนกตามสถานภาพบุคลากร พบว่าในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เทพสตรี เป็นการดำเนินงานเพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาตามภารกิจหลักของมหาวิทยาลัย ทั้ง 4 พันธกิจ ได้แก่ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การให้บริการวิชาการแก่ สังคม และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ซึ่งในแต่ละ พันธกิจจะกำหนดให้บุคลากรรับผิดชอบในแต่ละตัวงซึ่งที่ เป็นข้อกำหนดของการประกันคุณภาพการศึกษา

ในองค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้านที่ครอบคลุมพันธกิจหลัก 4 ประการของมหาวิทยาลัย ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ตามบริบท ของสถานภาพบุคลากร จึงทำให้ระดับการมีส่วนร่วมใน การประกันคุณภาพการศึกษาเมื่อจำแนกตามสถานภาพ แตกต่างกันไป ซึ่งสอดคล้องเกษรา ตรีไพทยานต์ศักดิ์ (2556: 34) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของบุคลากร ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน:กรณี ศึกษา สาขาวิชาในระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนสุนันทา ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรประจำสาขาวิชาใน ระดับบัณฑิตศึกษาที่มีตำแหน่งต่างกัน มีระดับการมี ส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ในภาพรวมแตกต่างกัน และประภาศ ปานเจียง (2555: 178) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพ การศึกษาของบุคลากรมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า ตำแหน่งบุคลากรที่ต่างกัน มีส่วนร่วมใน การประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน

2.6 การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพ การศึกษาของบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ทั้ง 9 องค์ประกอบคุณภาพ เมื่อจำแนกตามการได้รับการ ฝึกอบรมการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่าในภาพ รวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็น เช่นนี้อาจเป็นเพราะการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพ การศึกษา ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้และมีความเข้าใจ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งระบบและวิธีการ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งมหาวิทยาลัย ราชภัฏเทพสตรี ได้มอบหมายให้สำนักงานมาตรฐานประกัน คุณภาพการศึกษา ทำหน้าที่ในการให้ความรู้ด้านการ ประกันคุณภาพการศึกษา โดยการจัดอบรมเพื่อพัฒนา บุคลากรให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา จึง ทำให้บุคลากรที่เคยได้รับการฝึกอบรมการประกันคุณภาพ การศึกษามีความรู้ความเข้าใจการประกันคุณภาพและมี ส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษามากกว่าบุคลากร ที่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม ซึ่งสอดคล้องกับลัดดา ทองสกุล (2548: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการศึกษ จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ ที่มีการได้รับการฝึกอบรมการประกันคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในโรงเรียนแตกต่างกัน

2.7 การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการ การศึกษา ทั้ง 9 องค์ประกอบคุณภาพของบุคลากรมหาวิทยาลัย

ราชภัฏเทพสตรี เมื่อจำแนกตามการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่าในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะระบบ หรือวิธีการในการแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาทั้ง 9 องค์ประกอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ที่ยังไม่ทั่วถึง ทั้งนี้เนื่องจากสำนักงานมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเพียง 1 คน จึงทำให้การติดต่อประสานงานไม่ทั่วถึง ประกอบกับบุคลากรที่ได้รับการอบรมหรือได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ไม่ได้แจ้งให้บุคลากรภายในหน่วยงานทราบ จึงทำให้ระดับการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา เมื่อจำแนกตามการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับอมรรพรรณ ประจันตวนิชย์ (2550: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานและปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า การติดต่อสื่อสารมีอิทธิพลทางตรงต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา นั่นคือการติดต่อสื่อสารภายในองค์กรดีส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการติดต่อสื่อสารภายในองค์กรที่มีความชัดเจน ถูกต้อง ต่อเนื่อง และทันเหตุการณ์ ทำให้บุคลากรในองค์กร มีความรู้ ความเข้าใจ ในระบบการประกันคุณภาพการศึกษามากขึ้น เมื่อมีความรู้ความเข้าใจในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่มากแล้ว ย่อมอยากที่จะแสดงความรู้ความสามารถที่ตนมีเพื่อพัฒนาองค์กร โดยการร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่องค์กรจัดขึ้น และศิริขวัญ ยิ่งเจริญ (2553: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ผลจากการวิจัย พบว่าบุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินการทุกขั้นตอนน้อย และหน่วยงานยังขาดการประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรและหน่วยงานรับทราบเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างทั่วถึง จึงทำให้เกิดความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นเรื่องเฉพาะกิจ เป็นการเพิ่มภาระงาน และเกี่ยวข้องเฉพาะกับผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินการ พบว่าในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือการจัดทำแผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัย ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนด การปรับแก้ปรัชญาหรือปณิธานของมหาวิทยาลัย โดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการจัดทำแผนกลยุทธ์ และการร่วมประชาพิจารณ์วิสัยทัศน์ และแผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยร่วมกันทั้งผู้บริหาร อาจารย์และเจ้าหน้าที่ เพื่อให้เกิดการยอมรับและรับทราบโดยทั่วกัน

2. องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต พบว่าในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ กลไกการเปิดปิด ปรับปรุงหลักสูตร ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการ ขั้นตอนการดำเนินการเปิดปิด ปรับปรุงหลักสูตร และการสำรวจความต้องการหรือความจำเป็นในการเปิดหลักสูตรใหม่ รวมทั้งระบบการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน

3. องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานักศึกษา พบว่าในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การให้คำปรึกษาทางวิชาการหรือแนะแนวนักศึกษา เกี่ยวกับการจัดทำฐานข้อมูลนักศึกษา ด้านการเรียน ด้านครอบครัว ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำฐานข้อมูลต่างๆ ของนักศึกษา รวมทั้งมีส่วนร่วมในการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา โดยการให้ ข้อมูลป้อนกลับแก่นักศึกษา ในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการต่างๆ ของนักศึกษา

4. องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย พบว่าในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดการความรู้จากงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการจดสิทธิบัตร เช่น ให้คำปรึกษาด้านทรัพย์สินทางปัญญา ร่างคำขอและยื่นขอจดสิทธิบัตร ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนวาง ขั้นตอนและประสานงาน ตลอดจนผู้รับผิดชอบในการสนับสนุนความรู้และอำนวยความสะดวกในการจดสิทธิบัตรแก่คณาจารย์และนักวิจัย

5. องค์ประกอบที่ 5 การบริการวิชาการแก่สังคม พบว่าในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การบริการทางวิชาการให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม ดังนั้น มหาวิทยาลัย

ควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการสำรวจความต้องการของชุมชน หน่วยงานต่างๆ เพื่อจัดทำแผนการบริการทางวิชาการ และร่วมสร้างเครือข่ายระหว่างบุคคลหรือหน่วยงานในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการประเมินผลประโยชน์หรือผลกระทบของการให้บริการวิชาการทั้งทางตรงและทางอ้อม

6. องค์กรประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม พบว่าในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การประเมินผลความสำเร็จของการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมเกี่ยวกับ การกำหนดมาตรฐานคุณภาพด้านศิลปะและวัฒนธรรม ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดหรือสร้างมาตรฐานด้านศิลปะและวัฒนธรรม การติดตามประเมินผลงานด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และการนำผลการประเมินไปพัฒนาโดยใช้หลักการ PDCA

7. องค์กรประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ พบว่าในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ภาวะผู้นำและผู้บริหารของมหาวิทยาลัย เกี่ยวกับการชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย และการถ่ายทอดนโยบาย วิสัยทัศน์ และแผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัย ดังนั้นผู้บริหารของมหาวิทยาลัยควรได้รับการชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย และข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย เพื่อให้ทราบถึงบทบาทหน้าที่ที่มีต่อมหาวิทยาลัย รวมทั้งผู้บริหารจะต้องถ่ายทอดนโยบาย วิสัยทัศน์ และแผนกลยุทธ์ให้หน่วยงานและบุคลากรรับทราบและเข้าใจร่วมกัน

8. องค์กรประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ พบว่าในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดทำแผนกลยุทธ์ทางการเงิน เกี่ยวกับการวิเคราะห์ทรัพยากรทางการเงินตามแผนกลยุทธ์ การกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรทรัพยากรด้านการเงิน และการจัดทำงบประมาณประจำปี ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรเปิดโอกาสให้บุคลากรได้มีส่วนในการเป็นกรรมการทำหน้าที่วิเคราะห์ และกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรทรัพยากรตามแผนกลยุทธ์ รวมทั้งการจัดทำรายงานทางการเงินของมหาวิทยาลัย

9. องค์กรประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ พบว่าในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การดำเนินงานในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา เกี่ยวกับการสร้างหรือพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมในสร้างและพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีด้านการประกันคุณภาพโดยการมีส่วนร่วมในกระบวนการคัดสรรแนวปฏิบัติที่ดี

ในกิจกรรมที่เกิดขึ้นในการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการสร้างเครือข่ายการประกันคุณภาพระหว่างมหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ โดยได้รับความอนุเคราะห์ และความช่วยเหลือแนะนำอย่างดียิ่งจาก ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง ดร.เนติ เฉลยวาเรศ ดร.วสัน ปันผล และดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์วินัย สมมิตร ที่กรุณาตรวจสอบรูปแบบความถูกต้องของบทความ ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการสอบวิทยานิพนธ์ และขอขอบพระคุณบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีทุกท่านที่อำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ และให้ความร่วมมือในส่วนของคุณข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

เอกสารอ้างอิง

- เกษรา ตรีไพชนต์ศักดิ์. การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายใน : กรณีศึกษา สาขาวิชาในระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 2556.
- โชติกา วรรณบุรี. การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2547.
- ประภาศ ปานเจียง. การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรมหาวิทยาลัยหาดใหญ่. ในการประชุมมหาดใหญ่วิชาการ ครั้งที่ 3 วันที่ 10 พฤษภาคม 2555 (หน้า 178). สงขลา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, 2555.
- ปรารถนา อังคประสารทชัย. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2555.
- เพ็ญศรี จิงธนาเจริญเลิศ และภัญญา ธงศิลา. ความรู้

ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของบุคลากร
ต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี.
วารสารการพยาบาลและการศึกษา.
4 (กันยายน – ธันวาคม 2554): 92.

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี สำนักงานมาตรฐานและ
ประกันคุณภาพการศึกษา. ผลการติดตามตรวจ
สอบคุณภาพการศึกษาภายใน ปีการศึกษา
2555. เอกสารเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการ
ประกันคุณภาพการศึกษา ครั้งที่ 4 วันที่ 4
พฤศจิกายน 2556, ลพบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เทพสตรี, 2556.

ลัดดา ทองสกุล. การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัย
และพัฒนาการศึกษา จังหวัดนครปฐม.
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครปฐม, 2548.

ศิริขวัญ ยิ่งเจริญ. สภาพและปัญหาในการดำเนินการ
ประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ราชนครินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2553.

สาวิตรี ไชยสมบัติ. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของ
บุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 2552.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. มาตรฐาน
การศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก,
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ จุดทอง,
2545.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
(องค์การมหาชน). รายงานผลการประเมิน
คุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเทพสตรี. กรุงเทพฯ, 2553.

_____. รายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับ
อุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
กรุงเทพฯ, 2554.

อมรพรรณ ประจันตวนิชย์. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม
ในการทำงานและปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผล
ต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการ
ศึกษาของบุคลากรในมหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550.

Yamane, Taro. **Statistics: An introductory
analysis.** New York: Harper & Row, 1967.